

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.1.2011
COM(2011) 11 τελικό

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»

Η υποβολή της παρούσας ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης η οποία σηματοδοτεί την έναρξη του πρώτου «Ευρωπαϊκού Εξαμήνου», γίνεται σε σημείο καμπής για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μετά από δύο έτη, η Ευρώπη βγαίνει αργά από την ύφεση. Η ισχύς και ο ρυθμός ανάκαμψης αυξάνονται μολονότι διατηρούνται οι αβεβαιότητες στις εθνικές αγορές και ο χρηματοπιστωτικός τομέας εξακολουθεί να υφίσταται διορθώσεις και μεταρρυθμίσεις.

Καθώς αρχίζουν να βελτιώνονται οι προοπτικές, είναι καιρός για αποφασιστικές δράσεις πολιτικής. Η έξοδος της Ευρώπης από την κρίση δεν ισοδυναμεί ποτέ με απλή επιστροφή στην προηγούμενη κατάσταση. Η κρίση έφερε στο φώς θεμελιώδεις αδυναμίες της ευρωπαϊκής οικονομίας και αποκάλυψε αυξανόμενες εσωτερικές ανισοροπίες. Η ανάκαμψη που βασίζεται σε διατηρήσιμη ανάπτυξη και δημιουργεί απασχόληση θα είναι δυνατή μόνον εάν θεραπευθούν οι υποκείμενες διαρθρωτικές αδυναμίες και η Ευρώπη μπορέσει να χρησιμοποιήσει την κρίση ως έναυσμα για μια βαθιά αλλαγή της οικονομικής της δομής.

Ωστόσο, ενώ η Ευρώπη περιόρισε και απορρόφησε τον αντίκτυπο της κρίσης σχετικά καλύτερα από άλλα μέρη του κόσμου, ο ρυθμός της ανάκαμψής της από την παγκόσμια αναταραχή κινδυνεύει να είναι βραδύτερος. Η κρίση επιδείνωσε ακόμη περισσότερο την απόκλιση παραγωγικότητας της εργασίας σε σχέση με τις ΗΠΑ. Η ανταγωνιστικότητα ως προς τις τιμές και το κόστος παραμένει προβληματική. Οι αναδυόμενες οικονομίες επανέρχονται σε φάση ανάπτυξης με ταχύτερους ρυθμούς από την ΕΕ παρά το γεγονός ότι ορισμένες από αυτές αντιμετωπίζουν εξίσου σοβαρές οικονομικές προκλήσεις.

Η «Ευρώπη 2020» είναι το θεματολόγιο που η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν αποφασίσει ότι *«θα βοηθήσει την Ευρώπη να ανακάμψει από την κρίση και να βγει από αυτήν ισχυρότερη, τόσο στο εσωτερικό της όσο και διεθνώς»*¹. Η έξοδος της Ευρώπης από την κρίση απαιτεί ένα συντονισμένο και περιεκτικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων που καλύπτει την δημοσιονομική εξυγίανση, την επάνοδο σε υγιείς μακροοικονομικές συνθήκες και στην επίσπευση των μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της φέρουν συλλογικά την ευθύνη της ανάληψης των αναγκαίων, αλλά δύσκολων, διαρθρωτικών και προορατικών μεταρρυθμίσεων ταυτόχρονα με την επαναφορά της τάξης στα δημόσια οικονομικά τους και την αποκατάσταση υγιών μακροοικονομικών συνθηκών.

Η Ευρώπη πρέπει να εντείνει τον συντονισμό των μεταρρυθμίσεων και των οικονομικών πολιτικών προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η μακροοικονομική προσαρμογή, η δημοσιονομική εξυγίανση και οι μεταρρυθμίσεις πολιτικής συμπορεύονται. Μολονότι η δημοσιονομική εξυγίανση αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη, δεν αρκεί αφ' εαυτής ως κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη. Ελλείψει προδραστικών πολιτικών, η

¹ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2010.

δυναμική ανάπτυξη είναι πιθανό να παραμείνει ασθενής την επόμενη δεκαετία. Η ανάπτυξη θα εξαρτηθεί σε αποφασιστικό βαθμό από το περιβάλλον που θα δημιουργηθεί για τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ. Χωρίς ανάπτυξη, η δημοσιονομική εξυγίανση θα αποτελέσει ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση.

Τον Ιούνιο του 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εισήγαγε την ιδέα του "Ευρωπαϊκού Εξαμήνου» με σκοπό την παρακολούθηση των εξελίξεων όσον αφορά την μακροοικονομική πολιτική και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Το «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο» καλύπτει το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους και κατά τη διάρκειά του γίνεται ευθυγράμμιση των εκθέσεων που υποβάλλονται βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης με τις εκθέσεις που υποβάλλονται βάσει της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και παρέχεται καθοδήγηση πολιτικής, καθώς και συστάσεις στα κράτη μέλη πριν την οριστικοποίηση των εθνικών προϋπολογισμών. Αυτό θα ενισχύσει την διάσταση ex ante του συντονισμού και της εποπτείας της οικονομικής πολιτικής στην ΕΕ, και καθιστά δυνατό τον συνδυασμό των πλεονεκτημάτων που προσφέρει ένα κοινό θεματολόγιο σε επίπεδο ΕΕ με εξατομικευμένες δράσεις σε εθνικό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτόν, η ΕΕ θα μπορεί να αντλεί εγκαίρως διδάγματα από τις εθνικές εξελίξεις και τα κράτη μέλη θα μπορούν να ενσωματώνουν την ευρωπαϊκή προοπτική και καθοδήγηση στις εθνικές τους πολιτικές για το επόμενο έτος.

Κατά τον νέο αυτόν κύκλο συντονισμού πολιτικής, η Επιτροπή θα παρουσιάζει κάθε χρόνο, στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, την εκτίμησή της ως προς τις κυριότερες οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ και θα συνιστά δράσεις προτεραιότητας για την ανταπόκριση σε αυτές. Με βάση την επισκόπηση αυτή το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα παρέχει καθοδήγηση για τις επερχόμενες βασικές προκλήσεις. Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη την καθοδήγηση αυτή, θα χαράζουν τις μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές στρατηγικές τους στα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης που καταρτίζουν και τα εθνικά τους προγράμματα μεταρρυθμίσεων θα καθορίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της «Ευρώπη 2020» και την αντιμετώπιση των εμποδίων στην ανάπτυξη. Αμφότερα τα έγγραφα θα υποβάλλονται ταυτόχρονα έως τα μέσα Απριλίου. Κατά την τελική φάση του «Εξαμήνου», με βάση συστάσεις από μέρους της Επιτροπής, το Συμβούλιο θα εκδίδει ειδικές κατά χώρες συστάσεις πολιτικής πριν από το καλοκαίρι. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη τις συνεισφορές αυτές κατά την κατάρτιση των προϋπολογισμών τους για το επόμενο έτος.

Για το πρώτο «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο», η ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης εστιάζεται σε βασικά μηνύματα για τις δράσεις που θα πρέπει να αναληφθούν κατά προτεραιότητα από τα κράτη μέλη. Η ανάλυση που αποτελεί τη βάση των μηνυμάτων αυτών εκτίθεται σε τρεις συνοδευτικές εκθέσεις.

1. ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η δράση σε επίπεδο κράτους μέλους είναι αποφασιστικής σημασίας για την αποφυγή «ενός σεναρίου χαμένης δεκαετίας»...

Η έρευνα για την μακροοικονομική κατάσταση και την κατάσταση στην αγορά εργασίας στην ΕΕ δείχνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ενεργήσουν το 2011 και το 2012 για να αποφευχθεί η ολίσθηση σε μια κατάσταση βραδύρρυθμης ανάπτυξης με λίγες νέες θέσεις απασχόλησης («σενάριο χαμένης δεκαετίας»). Το πλέον επείγον είναι να σπάσει ο φαύλος κύκλος του μη διατηρήσιμου χρέους, της αναστολής της δραστηριότητας στις

χρηματοπιστωτικές αγορές και των χαμηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης που έχει παρατηρηθεί σε ορισμένα κράτη μέλη. Η πρώτη προτεραιότητα είναι να αποκατασταθούν οι δημοσιονομικές πολιτικές και να προστατευθούν ταυτόχρονα οι πολιτικές που ενισχύουν την ανάπτυξη, αφενός, και να λυθούν γρήγορα τα προβλήματα του χρηματοπιστωτικού τομέα με σκοπό την ανάκαμψή του. Η δεύτερη προτεραιότητα είναι η ταχεία μείωση της ανεργίας και η εφαρμογή αποτελεσματικών μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας ώστε να δημιουργηθούν περισσότερες και καλύτερες θέσεις απασχόλησης. Η αντιμετώπιση των προτεραιοτήτων αυτών θα είναι αποτελεσματική μόνον εφόσον συνοδεύονται ταυτόχρονα από σημαντική προσπάθεια αναθέρμανσης της ανάπτυξης.

Οι μεταρρυθμίσεις για να είναι επιτυχείς θα πρέπει να περιλαμβάνουν βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας και προϊόντων, τόνωση της καινοτομίας και βελτίωση των συνθηκών πλαισίωσης για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ευρώπη. Αυτό θα προσελκύσει μεγαλύτερες ιδιωτικές επενδύσεις που, με τη σειρά τους, θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών. Από πλευράς αγοράς εργασίας, οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να εστιάζονται στην αντιμετώπιση της χαμηλής συμμετοχής ορισμένων κατηγοριών ατόμων στην αγορά εργασίας και της κακής λειτουργίας της αγοράς εργασίας. Τέτοιες πολιτικές θα έχουν επίσης θετικό αντίκτυπο στην δημοσιονομική εξυγίανση μέσω της αύξησης των φορολογικών εσόδων και της μείωσης των δημοσίων δαπανών για κοινωνικές μεταβιβάσεις, ενώ θα συμβάλουν και στη μείωση του κινδύνου εμφάνισης μακροοικονομικών ανισορροπιών στο μέλλον. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οφέλη ακόμη και βραχυπρόθεσμα. Η βελτίωση της κατάστασης τόσο από άποψη παραγωγής όσο και από άποψη απασχόλησης βασίζεται στη βελτίωση των συνθηκών πλαισίωσης και σε μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και εργασίας.

Πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι εμβληματικές πρωτοβουλίες και οι μηχανισμοί μόχλευσης της ΕΕ για τη στήριξη των εθνικών προσπαθειών.

Οι δράσεις σε επίπεδο ΕΕ θα συμβάλουν επίσης σε περισσότερη ανάπτυξη με τρόπο έξυπνο, διατηρήσιμο και χωρίς διακρίσεις. Η Επιτροπή έχει καταρτίσει ένα φιλόδοξο θεματολόγιο που θα πρέπει να επιτευχθεί με επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες, καθώς και με παράλληλη δράση σε οριζόντιες πρωτοβουλίες με σκοπό τη στήριξη της στρατηγικής.

Η Επιτροπή έχει παρουσιάσει επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες στην Στρατηγική «Ευρώπη 2020»². Κάθε μια από τις πρωτοβουλίες αυτές αφορά συγκεκριμένα θέματα και περιλαμβάνει μέτρα ειδικά για συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Η πραγματική τους σημασία έγκειται στο γεγονός ότι συνδέονται στενά μεταξύ τους και αλληλοϋποστηρίζονται. Συνεπώς, ορισμένα βασικά μέτρα, όπως η ανάγκη για ένα νέο σύστημα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, έχουν σημασία για περισσότερες εμβληματικές πρωτοβουλίες - στην συγκεκριμένη περίπτωση για την Ένωση Καινοτομίας, τη Βιομηχανική Πολιτική και για το Ψηφιακό Θεματολόγιο.

Η υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» εξαρτάται επίσης από την αποτελεσματική κινητοποίηση και την επανεστίαση όλων των μηχανισμών και εργαλείων της ΕΕ για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων. Προς τούτο, η στρατηγική απαιτεί την ανάληψη δράσης με σκοπό την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς, του προϋπολογισμού της ΕΕ και των εργαλείων εξωτερικής οικονομικής δράσης και τον προσανατολισμό τους προς την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»:

- Σύμφωνα με τη δέσμευση αυτή, η Επιτροπή εγκαινίασε συζήτηση για μια μελλοντική «Πράξη για την ενιαία αγορά», για την αναζωογόνηση της ενιαίας αγοράς και την αξιοποίηση νέων πηγών ανάπτυξης³,
- Η ανακοίνωση για την «Επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ», καθορίζει γενικούς προσανατολισμούς και δυνατές εναλλακτικές λύσεις για τον τρόπο με τον οποίο ο προϋπολογισμός της ΕΕ μπορεί να στηρίξει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις προτεραιότητες της στρατηγικής αυτής στην πολιτική δαπανών της ΕΕ⁴,
- Τέλος, η ανακοίνωση «Εμπόριο, ανάπτυξη και παγκόσμιες υποθέσεις - Η εμπορική πολιτική ως βασική συνιστώσα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της ΕΕ» προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο η εμπορική και επενδυτική πολιτική μπορούν να αποτελέσουν βασική κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη της οικονομίας⁵.

² Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη (COM(2010) 245 τελικό/2, της 19.5.2010), Νεολαία σε κίνηση (COM(2010) 477, της 15.9.2010), Ένωσης καινοτομίας (COM(2010) 456, της 6.10.2010), Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης (COM(2010) 614, της 27.10.2010) Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας, Ευρωπαϊκή συμβολή για την πλήρη απασχόληση (COM(2010) 682, της 23.11.2010), Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (COM(2010) 758, της 15.12.2010). Εμβληματική πρωτοβουλία «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους» θα παρουσιαστεί στα τέλη Ιανουαρίου 2011.

³ «Προς μια Πράξη για την Ενιαία αγορά» (COM(2010) 608 της 27.10.2010).

⁴ «Η επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ» (COM(2010) 700 της 19.10.2010).

⁵ «Εμπόριο, ανάπτυξη και παγκόσμιες υποθέσεις: Η εμπορική πολιτική ως βασική συνιστώσα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της ΕΕ», (COM(2010) 612 της 9.11.2010).

Προτεραιότητες όσον αφορά την ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» περιλαμβάνει ευρύ φάσμα ολοκληρωμένων μεταρρυθμίσεων πολιτικής που θα πρέπει να εφαρμοστούν τα επόμενα έτη. Για να ανταποκριθεί στην κλίμακα και στον επείγοντα χαρακτήρα της πρόκλησης που αντιπροσωπεύει η επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης και της δημιουργίας απασχόλησης, το 2011 και το 2012, οι προσπάθειες της ΕΕ θα πρέπει να επικεντρωθούν στην υιοθέτηση των μέτρων εκείνων τα οποία μπορούν να στηρίζουν με τον αμεσότερο τρόπο τις μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών, δεν απαιτούν μεγάλες δημόσιες επενδύσεις και έχουν τον μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα εστιαστεί σε έναν συγκεκριμένο αριθμό μέτρων προτεραιότητας σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την τόνωση της ανάπτυξης. Τα μέτρα αυτά, που έχουν επιλεγεί από πολιτικές εντεταγμένες στις εμβληματικές πρωτοβουλίες, πρέπει να παρέχουν σαφή οικονομικά πλεονεκτήματα σε βραχυπρόθεσμο/μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και να μπορούν να υιοθετηθούν σχετικά γρήγορα. Για παράδειγμα, προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη μετάβαση της ενιαίας αγοράς σε ένα νέο στάδιο με την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού του τομέα των υπηρεσιών, την προσέλκυση ιδιωτικού κεφαλαίου για τη χρηματοδότηση ταχέως αναπτυσσόμενων καινοτόμων εταιρειών, τον εκσυγχρονισμό του τρόπου καθορισμού προτύπων και των καθεστώτων που διέπουν την διανοητική ιδιοκτησία και τη δημιουργία αποτελεσματικής ως προς το κόστος πρόσβασης στην ενέργεια. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης μέτρα όσον αφορά τον ΦΠΑ, την κοινή ενοποιημένη βάση για τον φόρο εταιρειών και την φορολόγηση της ενέργειας προκειμένου να βελτιωθεί το φορολογικό περιβάλλον των επιχειρήσεων, να καταπολεμηθεί η διπλή φορολόγηση και να υλοποιηθεί η ατζέντα της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια.

Η σημασία των τομέων παροχής υπηρεσιών τόσο καθυατών, όσο και ως πηγής εισροών για άλλους τομείς, καθιστά την ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς στις υπηρεσίες σημαντική κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης για τις οικονομίες της ΕΕ. Η πλήρης εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες θα αυξήσει τον ανταγωνισμό, θα εκσυγχρονίσει το κανονιστικό πλαίσιο και θα δώσει ώθηση σε σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Πρέπει να αναληφθεί περαιτέρω δράση για την εμβάθυνση της εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών.

Μέτρα που θα προωθούν την ανοικτότερη και αποτελεσματικότερη ανάθεση δημόσιων συμβάσεων μπορούν να μειώσουν σημαντικά το κόστος για τον δημόσιο τομέα και να ενισχύσουν τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές. Η αποτελεσματική χρήση των πόρων που εξοικονομούνται μπορεί να έχει αξιόλογα μακροοικονομικά οφέλη. Η βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών μπορεί επίσης να αποφέρει οφέλη στην Ευρώπη.

Η βελτίωση της υποδομής στους τομείς της βιώσιμης ενέργειας, των μεταφορών και της τεχνολογίας πληροφορικής (ιδίως η ευρυζωνική τεχνολογία), που μπορεί να συμβάλει στην προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, συνάδει με τους μακροπρόθεσμους στόχους της μείωσης της κατανάλωσης άνθρακα. Από την άποψη αυτή, η προσφυγή σε καινοτόμους τρόπους χρηματοδότησης περιλαμβανομένης της έκδοσης ενωσιακών ομολόγων εκτέλεσης έργων μπορεί να συμβάλει στην προσαρμογή του δυναμικού της οικονομίας.

Σε μικροοικονομικό επίπεδο, η αύξηση του ανταγωνισμού στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της οικονομικής αποδοτικότητας ως αποτέλεσμα της εισόδου στην αγορά νέων προμηθευτών και της μείωσης των τιμών, καθώς και σε ορθολογικότερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού και του κεφαλαίου μέσω της καινοτομίας. Σε μακροοικονομικό επίπεδο, τα μέτρα αυτά μπορεί να οδηγήσουν σε αύξηση

της οικονομικής δραστηριότητας δεδομένου ότι τα απορρέοντα οφέλη στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας μπορούν να εξαπλωθούν στην υπόλοιπη οικονομία λόγω της σπουδαιότητας των δύο αυτών τομέων στο κόστος παραγωγής άλλων τομέων δραστηριότητας.

Η βιομηχανία και η μεταποίηση αποτελούν σημαντική πηγή ιδιωτικής καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης, ενώ καλύπτουν την πλειονότητα των εξαγωγών της ΕΕ. Η ανάκαμψη των τομέων αυτών είναι θεμελιώδης για την οικονομική ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη μιας ενιαίας αγοράς περιβαλλοντικών προϊόντων και υπηρεσιών που λειτουργεί καλά, θα προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες ανάπτυξης, καινοτομίας και απασχόλησης.

Σε ό,τι αφορά τον καθορισμό προτύπων, η πρωτοπορία έχει θεμελιώδη σημασία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα προτείνει μέτρα για την επίτευξη και τον εκσυγχρονισμό του καθορισμού προτύπων στην Ευρώπη, περιλαμβανομένης της ΤΠΕ. Στον ταχέως εξελισσόμενο και διασυνδεδεμένο τομέα της ΤΠΕ, αυτό αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση. Η Επιτροπή θα αναπτύξει επίσης ειδικά πρότυπα σε επίπεδο ΕΕ που θα συμβάλουν στη δημιουργία μιας αγοράς καινοτόμων προϊόντων και τεχνολογιών, που εξοικονομούν πόρους και συνεπάρχονται χαμηλά επίπεδα εκπομπών άνθρακα .

Για να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές συναλλαγές εντός της ενιαίας αγοράς, η Επιτροπή θα παρουσιάσει, το 2011, ένα ακόμη εύχρηστο νομικό μέσο στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικαίου των συμβάσεων, το οποίο οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές μπορούν να επιλέξουν για τις συναλλαγές τους εντός της ενιαίας αγοράς. Επίσης, θα εκδώσει κανονισμό που θα απλουστεύσει την διασυνοριακή είσπραξη οφειλών, μεταξύ άλλων, με την έκδοση διαταγών τραπεζικής κατάσχεσης. Αυτό θα συμβάλει στην αντιμετώπιση της παρούσας κατάστασης στην οποία μόνον το 37% των διασυνοριακών οφειλών μπορεί να εισπραχθεί στην ΕΕ.

Προκειμένου να τερματιστεί το αδιέξοδο της παρούσας κατάστασης στην οποία ο νόμος δεν επιτρέπει πάντοτε την πρόσβαση σε επιγραμμικό περιεχόμενο εντός της ΕΕ, η Επιτροπή θα υποβάλλει πρόταση για ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την διανοητική ιδιοκτησία που θα δώσει ώθηση στο ηλεκτρονικό εμπόριο και ειδικότερα στους ψηφιακούς κλάδους.

Όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις νέες καινοτόμες επιχειρήσεις, μια δέσμη μέτρων, όπως το διαβατήριο επιχειρηματικού κεφαλαίου, που θα απέβλεπε στην άρση των διασυνοριακών φραγμών που ανακύπτουν από τις αποκλίσεις μεταξύ εθνικών νομοθεσιών, περιλαμβανομένων των φορολογικών εμποδίων, θα συνέβαλλε στη μείωση του κόστους χρηματοδότησης νεοσυσταθεισών επιχειρήσεων λόγω μικρότερων επασφαλιστρών κινδύνου και με τον τρόπο αυτόν θα στήριζε την καινοτομία. Η Επιτροπή θα ασχοληθεί επίσης με το θέμα της προσέλκυσης μακροπρόθεσμων ξένων επενδυτών στην ΕΕ.

2. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2010, που ενέκρινε την Στρατηγική «Ευρώπη 2020» και τους πέντε βασικούς στόχους για την ΕΕ, κάλεσε τα κράτη μέλη να ενεργήσουν τώρα «για την εφαρμογή αυτών των πολιτικών προτεραιοτήτων σε εθνικό επίπεδο. Πρέπει να οριστικοποιήσουν ταχέως τους εθνικούς τους στόχους σε στενό διάλογο με την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψιν τις σχετικές εναρκτήριες θέσεις τους και τις εθνικές συγκυρίες, και σύμφωνα με τις εθνικές τους διαδικασίες λήψεως αποφάσεων. Πρέπει επίσης να εντοπίσουν τα κύρια εμπόδια στην ανάπτυξη και να επισημάνουν στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεών τους με ποιον τρόπο προτίθενται να τα εξαλείψουν».

Το φθινόπωρο του 2010, τα κράτη μέλη συνεργάστηκαν στενά με την Επιτροπή για τον καθορισμό εθνικών στόχων και την ανάπτυξη στρατηγικών για την εφαρμογή τους. Κλήθηκαν να υποβάλουν έως τα μέσα Νοεμβρίου σχέδιο του εθνικού τους προγράμματος μεταρρυθμίσεων, το οποίο θα αναφέρει τους προγραμματιζόμενους εθνικούς στόχους και τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την επίτευξή τους και την άρση των χρόνιων φραγμών ανάπτυξης. Το γεγονός ότι κάθε κράτος μέλος καθορίζει μόνο του το επίπεδο των φιλοδοξιών του σε σχέση με τους γενικότερους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», αποτελεί σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής αυτής που εξασφαλίζει ότι την «πολιτική υιοθέτηση» των εθνικών στόχων δηλαδή ότι αποτελούν αντικείμενο εσωτερικού πολιτικού διαλόγου..

Εκτός από δύο κράτη μέλη, όλα τα άλλα έχουν καθορίσει εθνικούς στόχους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη καθόρισαν μόνον προσωρινούς ή ποιοτικούς στόχους. Πέραν αυτού, λόγω του προκαταρκτικού χαρακτήρα των συζητήσεων, ορισμένοι στόχοι έχουν τη μορφή φάσματος τιμών ή «ελάχιστης τιμής στόχου» με βάση τις τρέχουσες πολιτικές.

Μολονότι δεν μπορούν να συναχθούν τελικά συμπεράσματα από τα προκαταρκτικά στοιχεία που παρέχουν τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, ορισμένες γενικές τάσεις είναι ορατές. Υπάρχει κίνδυνος για σχετικά χαμηλά επίπεδα φιλοδοξίας κατά τον καθορισμό των εθνικών στόχων και υπερβολικής έμφασης στον βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, χωρίς να δίνεται επαρκής προσοχή στην χάραξη της πορείας των μεταρρυθμίσεων για το σύνολο της περιόδου έως το 2020. Σκοπός δεν είναι μόνον να τεθεί κάποιο αριθμητικό μέτρο αναφοράς, αλλά να δημιουργηθεί σε κάθε κράτος μέλος η επιθυμία να καταβληθούν επίπονες προσπάθειες για την επίτευξη μετρήσιμης προόδου σε βασικούς τομείς που συνοψίζονται στους πέντε βασικούς στόχους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η άθροιση των προσωρινών εθνικών στόχων δείχνει ότι η ΕΕ έχει ακόμη δρόμο μέχρι να επιτύχει τους βασικούς στόχους της ΕΕ που συμφωνήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Είναι κατανοητό ότι για ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να είναι δύσκολο να αναλάβουν φιλόδοξες δεσμεύσεις σε περίοδο οικονομικής αβεβαιότητας. Ωστόσο, με την λογική των μακροπρόθεσμων εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, αυτό που έχει σημασία είναι να χαραχθεί μια πορεία που λαμβάνει μεν υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες, αλλά αποβλέπει στην επίτευξη του απαιτούμενου αποτελέσματος στο τέλος της περιόδου. Λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για την πρώτη φορά που εφαρμόζεται μια νέα προσέγγιση και τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε κράτος μέλος στον καθορισμό πιο φιλόδοξων στόχων σε εποχή δημοσιονομικής εξυγίανσης, η Επιτροπή προτείνει να γίνει ενδιάμεση επανεξέταση το 2014. Αυτό θα επιτρέψει στην ΕΕ να εξακριβώσει αν μπορεί να επιτευχθεί ο επιθυμητός βαθμός προόδου και να λάβει επιπρόσθετα μέτρα αν το κρίνει αναγκαίο.

Στην επόμενη ενότητα ακολουθεί προκαταρκτική επισκόπηση των σχεδίων για τους εθνικούς στόχους όπως έχουν σήμερα και όπως εμφανίζονται στον πίνακα του παραρτήματος. Έως τον Απρίλιο του 2011, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν αναλάβει δεσμεύσεις για την επίτευξη συγκεκριμένων εθνικών στόχων που καλύπτουν και τους πέντε βασικούς στόχους της ΕΕ. Από το επόμενο έτος, η «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης» θα παρακολουθεί στενότερα την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των βασικών στόχων με κριτήριο αναφοράς τους οριστικοποιημένους εθνικούς στόχους.

2.1. Απασχόληση

Ο βασικός στόχος για την ΕΕ είναι ποσοστό απασχόλησης 75% για γυναίκες και άνδρες ηλικίας 20-64 ετών έως το 2020, που θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω της αύξησης της συμμετοχής νέων ατόμων, μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων και χαμηλής ειδίκευσης ατόμων καθώς και μέσω της καλύτερης ένταξης των νόμιμων μεταναστών. Το χαμηλό επίπεδο

συμμετοχής στην αγορά εργασίας αποτελεί μια από τις χρόνιες και βασικές διαρθρωτικές αδυναμίες της Ευρώπης. Πριν από την κρίση, τα ποσοστά απασχόλησης στην Ευρώπη ήταν κατά αρκετές ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από εκείνα των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας. Η κρίση επιδείνωσε δραματικά την ανεργία, ενώ οι δημογραφικές αλλαγές απειλούν να συρρικνώσουν ακόμη περισσότερο το διαθέσιμο εργατικό δυναμικό. Η αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας θα είχε σημαντικό αντίκτυπο στη μελλοντική ανάπτυξη της Ευρώπης.

Από την ανάλυση των σχεδίων των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων απορρέει ότι τα κράτη μέλη έχουν ενστερνιστεί τον στόχο αυτόν και ότι σε μεγάλο βαθμό έχουν αρχίσει να ασχολούνται με τα αδιέξοδα στην αγορά εργασίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη επέλεξαν ως στόχο μια συγκεκριμένη τιμή ποσοστού, ενώ αρκετές, δηλαδή η Αυστρία, το Βέλγιο, η Κύπρος, η Ιταλία και η Σλοβακία έχουν προτείνει ένα φάσμα τιμών. Οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχουν ακόμη καθορίσει επίσημα εθνικό στόχο. Οι προτεινόμενοι στόχοι κυμαίνονται από 62,9% (Μάλτα) έως 80% (Σουηδία).

Εάν μπορούσαν όλα τα κράτη μέλη να επιτύχουν τον εθνικό στόχο που έχουν θέσει για το 2020 ή να επιτύχουν την χαμηλότερη τιμή από το φάσμα τιμών που έχουν θέσει ως στόχο, το μέσο ποσοστό απασχόλησης ΕΕ μεταξύ των κρατών μελών που έχουν καθορίσει εθνικό στόχο θα ανερχόταν σε 72,4%. Εάν μπορούσαν όλα τα κράτη μέλη να επιτύχουν την ανώτατη τιμή του φάσματος που έχουν θέσει ως στόχο, το εν λόγω μέσο ποσοστό απασχόλησης στην ΕΕ θα ήταν 72,8%. Με άλλα λόγια, λαμβάνοντας ως βάση τους σημερινούς εθνικούς στόχους για τα ποσοστά απασχόλησης, η ΕΕ ως σύνολο θα υπολείπετο του στόχου του 75³% κατά 2,2-2,6 ποσοστιαίες μονάδες.

2.2. Έρευνα & Ανάπτυξη

Η Ευρώπη υστερεί σημαντικά έναντι των ΗΠΑ και άλλων προηγμένων οικονομιών τόσο από άποψη επιπέδου επενδεδυμένων πόρων, ιδίως πόρων του ιδιωτικού τομέα, όσο και από άποψη αποτελεσματικότητας των δαπανών. Μια τέτοια απόσταση επηρεάζει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης ιδίως στους τομείς με το μεγαλύτερο δυναμικό. Ο στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» απαιτεί την βελτίωση των συνθηκών E&A με σκοπό τη αύξηση του συνδυασμένου επιπέδου ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων στο 3% του ΑΕΠ τουλάχιστον.

Αν συνυπολογιστούν όλοι οι προσωρινοί εθνικοί στόχοι προκύπτει σε αθροιστικό ποσοστό 2,7 ή 2,8% του ΑΕΠ το οποίο είναι κατώτερο του αναμενόμενου 3% του ΑΕΠ σε επενδύσεις E&A, αλλά αντιπροσωπεύει σημαντική προσπάθεια, ιδίως υπό τις τρέχουσες δημοσιονομικές συνθήκες. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη σημαντική αύξηση των δημόσιων επενδύσεων στην έρευνα, στην καινοτομία και στην παιδεία, καθώς αναγνωρίζουν ότι οι επενδύσεις αυτές θα τροφοδοτήσουν την μελλοντική ανάπτυξη. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν καθορίσει υψηλούς αλλά ρεαλιστικούς στόχους παρά το ότι είναι δύσκολο να αναληφθεί δέσμευση ως προς την ιδιωτική συνιστώσα του στόχου για την E&A.

Άλλη συναφής πτυχή των επιδόσεων της ΕΕ όσον αφορά την καινοτομία, είναι το μερίδιο των ταχέως αναπτυσσόμενων καινοτόμων επιχειρήσεων στην οικονομία⁶. Τα κράτη μέλη πρέπει να αρχίσουν να προσανατολίζουν τις μεταρρυθμίσεις τους με στόχο την άρση των

⁶ Η Επιτροπή αναπτύσσει έναν τέτοιο δείκτη ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου - COM(2010) 546, της 6.10.2010, σ. 29.

εμποδίων για την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένης της βελτίωσης των βασικών συνθηκών και της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

2.3. Κλιματική δράση και ενεργειακή πολιτική

Η επίτευξη διατηρήσιμης ανάπτυξης συνεπάγεται τη μεταμόρφωση της Ευρώπης σε μια ανταγωνιστική οικονομία και κοινωνία, που εξοικονομεί πόρους και έχει χαμηλά επίπεδα εκπομπών άνθρακα. Σ' ένα τέτοιο όραμα στηρίζεται και ο τριπλός στόχος που τίθεται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»: μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% τουλάχιστον σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 ή κατά 30% εάν οι συνθήκες είναι πρόσφορες· αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας στην ΕΕ σε 20%· και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20%.

Υπάρχουν ήδη εθνικοί στόχοι για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση, από την ανάλυση των σχεδίων των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων προκύπτει ότι, στην τρέχουσα φάση, τα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει εν μέρει μόνον τον στόχο αυτόν. Ορισμένα κράτη μέλη δεν παρέχουν ενδείξεις για τον στόχο αυτόν, ενώ άλλα χρησιμοποίησαν διαφορετικές μεθοδολογίες για να εκφράσουν τους εθνικούς τους στόχους. Εξαιτίας των διαφορών αυτών και την ατελούς πληροφόρησης, απαιτείται επειγόντως η διευκρίνιση των στόχων που θα πρέπει να επιτύχει κάθε κράτος μέλος.

Ωστόσο, από την προκαταρκτική αξιολόγηση προκύπτει ότι οι συνολικές προσπάθειες θα υπολείπονται σημαντικά (καθώς το ποσοστό θα είναι χαμηλότερο από 10%) του γενικού στόχου της ΕΕ που προβλέπει μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης κατά 20% έως το 2020. Αυτό προκαλεί ανησυχία διότι η ενεργειακή απόδοση αποτελεί τον αποτελεσματικότερο ως προς το κόστος τρόπο για τη μείωση των εκπομπών, τη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και για να καταστεί η ενεργειακή κατανάλωση προσιτότερη και να δημιουργηθεί απασχόληση. Ομοίως, στον τομέα του μετριασμού των επιπτώσεων στο κλίμα, τα υφιστάμενα και προγραμματιζόμενα μέτρα δεν αρκούν ακόμη για την επίτευξη των γενικών στόχων του 2020.

2.4. Εκπαίδευση και κατάρτιση

Η προώθηση της καινοτομίας και της ανάπτυξης απαιτεί επίσης ειδικευμένο και εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό. Ένας πληθυσμός με υψηλή ειδίκευση είναι επίσης καίριας σημασίας στοιχείο για την αναχαίτιση των προκλήσεων της δημογραφικής αλλαγής και της κοινωνικής ένταξης στην Ευρώπη. Η επένδυση σε ποιοτική εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση αποτελεί, συνεπώς, διάσταση κλειδί για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» καθορίζει έναν διπλό βασικό στόχο όσον αφορά την εκπαίδευση: έως το 2020 το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 18-24 που εγκαταλείπει πρόωρα το σχολείο θα πρέπει να είναι χαμηλότερο από 10%. ενώ τουλάχιστον το 40% των νέων ενηλίκων της ΕΕ (ηλικίας 30-34 ετών) θα πρέπει να έχει συμπληρώσει τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση. Από την ανάλυση των σχεδίων των ΕΠΜ προκύπτει ότι κατά μέσο όρο δίδεται μεγαλύτερη προσοχή στην ανάλυση τρεχουσών προκλήσεων και δυνατών απαντήσεων σε αυτές σε σχέση με την κατάρτιση συγκεκριμένων προγραμμάτων και μέτρων μεταρρυθμίσεων. Στα περισσότερα σχέδια ΕΠΜ δεν είναι σαφές αν τα μέτρα που

περιγράφουν λαμβάνονται σε απόκριση ή τουλάχιστον προσαρμόζονται στις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Όλα τα σχέδια ΕΠΜ καθορίζουν εθνικούς στόχους για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης και την αύξηση του αριθμού των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο (το οποίο δεν έχει καθορίσει στόχους) και τις Κάτω Χώρες (που έχει καθορίσει στόχους για την πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης αλλά όχι για τους αποφοίτους της τριτοβάθμιας).

Όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης, ενώ ορισμένα κράτη μέλη έχουν καθορίσει εξαιρετικά φιλόδοξους στόχους, η συνολική προσπάθεια φαίνεται πιθανό να καταλήξει σε υστέρηση της Ευρώπης έναντι του στόχου του 10% για το 2020. Λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στα σχέδια ΕΠΜ, χωρίς τις χώρες που δεν τους έχουν ακόμη καθορίσει (ΗΒ για αμφότερους τους στόχους, Κάτω Χώρες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση), προβλέπεται ότι έως το 2020 το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης θα είναι 10,5% με αποτέλεσμα να μην επιτευχθεί ο κοινός ευρωπαϊκός στόχος του 10%. Σε απόλυτους αριθμούς αυτό σημαίνει ότι το 2020 περίπου 200 000 επιπλέον νέοι Ευρωπαίοι θα έχουν εγκαταλείψει πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτισή τους.

Ομοίως, οι υποβληθέντες έως σήμερα στόχοι για την συμπλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν αρκούν για να επιτευχθεί ο γενικότερος στόχος για το 2020. Με συνολικό ποσοστό συμπλήρωσης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 37,3% έως το 2020, δεν πρόκειται να επιτευχθεί ο κοινός ευρωπαϊκός στόχος του 40%. Σε απόλυτους αριθμούς αυτό σημαίνει ότι το 2020 θα υπάρχουν περίπου 800 000 λιγότεροι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ηλικίας 30-34 ετών από ό,τι εάν είχε επιτευχθεί ποσοστό 40%.

2.5. Κοινωνική ένταξη/καταπολέμηση της φτώχειας

Διατηρήσιμη ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει παρά μόνον εάν όλα τα κοινωνικά στρώματα ωφελούνται από αυτήν. Ωστόσο, την τελευταία δεκαετία η ανισότητα αυξάνεται σε ολόκληρη την Ευρώπη και όλο και περισσότερα άτομα περιέρχονται σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Η οικονομική κρίση αύξησε δραματικά τον αριθμό των ατόμων που φθάνουν ή κινδυνεύουν να φθάσουν στο επίπεδο της φτώχειας. Η αναστροφή της τάσης αυτής και η εξασφάλιση ανάπτυξης με κοινωνική συνοχή αποτελεί βασικό στόχο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο βασικός στόχος της ΕΕ αποβλέπει στη μείωση του αριθμού των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας κατά 25%, με αποτέλεσμα την έξοδο 20 εκατομμυρίων ατόμων από την κατάσταση αυτή. Ο στόχος καθορίζεται με βάση τρεις δείκτες⁷ που αντικατοπτρίζουν τις πολλαπλές πτυχές της φτώχειας και του αποκλεισμού ανά την Ευρώπη. Επεκτείνει την αρχική έννοια της σχετικής εισοδηματικής φτώχειας για να καλύψει την μη χρηματική διάστασή της, καθώς και περιπτώσεις αποκλεισμού από την αγορά εργασίας. Αντικατοπτρίζει επίσης την ποικιλομορφία των καταστάσεων και προτεραιοτήτων που υπάρχουν στα διάφορα κράτη μέλη.

Από την προκαταρκτική ανάλυση προκύπτει ότι η σχετική φτώχεια παραμένει βασική πρόκληση στις περισσότερες χώρες της ΕΕ. Η βελτίωση του γενικότερου βιοτικού επιπέδου μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη μείωση της φτώχειας και του αποκλεισμού σε χώρες με χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ και μεγάλα ποσοστά υλικής στέρησης. Η καταπολέμηση του

⁷ Το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας, το ποσοστό ατόμων που αντιμετωπίζουν μεγάλη υλική στέρηση και το ποσοστό ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά πολύ χαμηλής εντάσεως εργασίας.

αποκλεισμού από την αγορά εργασίας αποτελεί προτεραιότητα για όλες τις χώρες, ακόμη και για εκείνες που διαθέτουν ανεπτυγμένα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας που παρέχουν σχετικά καλή προστασία κατά της εισοδηματικής φτώχειας, αλλά δεν παρέχουν αρκετά κίνητρα και/ή λίγη στήριξη όσον αφορά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας εκείνων που απέχουν περισσότερο από αυτήν.

Στα σχέδια ΕΠΜ οι περισσότερες χώρες έχουν καθορίσει στόχους μολονότι αυτοί δεν ανταποκρίνονται ακόμη στα φιλόδοξα επίπεδα που συμφωνήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Τα περισσότερα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν τους τρεις συμφωνημένους δείκτες για να προσδιορίσουν τον ενωσιακό στόχο παραδεχόμενα με τον τρόπο αυτόν ότι απαιτούνται ευρείας κλίμακας στρατηγικές για την αντιμετώπιση της φτώχειας σε όλες τις διαστάσεις. Ωστόσο, το επίπεδο των στόχων πρέπει να ανέβει ώστε να αντικατοπτρίζει την αλληλεπίδραση μεταξύ στόχων, ιδίως τη σχέση μεταξύ συμμετοχής στην αγορά εργασίας και φτώχειας. Μέχρι στιγμής αρκετές χώρες δεν έχουν ακόμη καθορίσει τον στόχο τους. Επείγει οι χώρες αυτές να ολοκληρώσουν γρήγορα τη σχετική διαδικασία.

3. ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

3.1. Σχέδια Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων

Οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αποτελούν αξονικό στοιχείο των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, τα οποία πρέπει να έχουν ένα πολύ ευρύτερο και περιεκτικό θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να διαβιβάσουν τα σχέδια των ΕΠΜ έως τις 12 Νοεμβρίου 2010 και να περιλάβουν σε αυτά τα εξής τέσσερα στοιχεία:

- Ένα μεσοπρόθεσμο μακροοικονομικό σενάριο: Όλα τα σχέδια ΕΠΜ περιλαμβάνουν ένα μακροοικονομικό σενάριο και δίνουν ιδιαίτερη σημασία στα μακροοικονομικά εμπόδια διαρθρωτικού χαρακτήρα σε σχέση με την ανάπτυξη, ιδίως στον δημοσιονομικό τομέα.
- Όσον αφορά τους εθνικούς στόχους που εκφράζουν τους βασικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τα περισσότερα σχέδια ΕΠΜ τους περιλαμβάνουν (βλ. ανωτέρω).
- Διαπίστωση των κυριότερων εμποδίων για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Τα σχέδια των ΕΠΜ ως επί το πλείστον επιβεβαιώνουν τα εμπόδια για την ανάπτυξη που διαπίστωσε ΕΟΠ τον Ιούνιο του 2010 και η ΕΑ τον Οκτώβριο του 2010. Σε ορισμένες περιπτώσεις, λήφθηκαν υπόψη ορισμένες επιπρόσθετες προκλήσεις.
- Τα κυριότερα μέτρα για την επίσπευση των πρωτοβουλιών τόνωσης της ανάπτυξης. Σχεδόν όλα τα σχέδια δεν κάνουν λόγο για επίσπευση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την τόνωση της διατηρήσιμης ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα.

Τα σχέδια των ΕΠΜ διαφέρουν μεταξύ τους από άποψη λεπτομερειακότητας και βαθμού προετοιμασίας, καθώς ορισμένα είναι πληρέστερα και πιο προχωρημένα από άλλα. Γενικά, οι πιέσεις όσον αφορά την δυνητική ανάπτυξη και την απασχόληση δεν λαμβάνονται πλήρως υπόψη στα σχέδια των ΕΠΜ. Τα μακροοικονομικά σενάρια που υπέβαλαν τα κράτη μέλη τείνουν να είναι υπερβολικά αισιόδοξα σε σχέση με την εκτίμηση της Επιτροπής. Ταυτόχρονα, τα σενάρια για την απασχόληση είναι υπερβολικά απαισιόδοξα δεδομένου ότι επηρεάζονται από αρνητικούς βραχυπρόθεσμους παράγοντες. Από μια προκαταρκτική επανεξέταση των σχεδίων των ΕΠΜ προκύπτουν τα εξής κύρια θέματα:

- Μια μεγάλη πλειονότητα κρατών μελών αντιμετωπίζει σημαντικές δημοσιονομικές προκλήσεις όσον αφορά τη μείωση των διαρθρωτικών ελλειμμάτων, τη μείωση των συχνά μεγάλων δεικτών χρέους και τη συγκράτηση του κόστους της δημογραφικής γήρανσης. Σε πολλές χώρες, η ενίσχυση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών και του θεσμικού πλαισίου μέσω της βελτίωσης του δημοσιονομικού ελέγχου θα συνέβαλλε στη βελτίωση της διατηρησιμότητας.
- Τα περισσότερα κράτη μέλη τόνισαν την ανάγκη εξασφάλισης της σταθερότητας και της ομαλής λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού τομέα που θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση χωρίς κρατική στήριξη. Οι προκλήσεις στον τομέα αυτόν περιλαμβάνουν την υπερχρέωση των νοικοκυριών, την εξασφάλιση μιας αποτελεσματικής κανονιστικής εποπτείας και την καλή λειτουργία του τραπεζικού τομέα.
- Η αντιμετώπιση του θέματος της ανταγωνιστικότητας και των ανισορροπιών στα ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών για όλα τα κράτη μέλη, αλλά κυρίως για την ομαλή λειτουργία της ΟΝΕ. Εντός της ζώνης του ευρώ, επομένως, αναλαμβάνονται δράσεις για τη μείωση των εσωτερικών ανισορροπιών, π.χ. ενίσχυση των όρων της εσωτερικής ζήτησης, αναπροσαρμογές των σχετικών μισθών και τιμών, μεγαλύτερη μισθολογική ευελιξία και ανακατανομή πόρων από τον τομέα μη εμπορευσίμων στον τομέα των εμπορευσίμων αγαθών και υπηρεσιών.
- Όλα τα κράτη μέλη διαπίστωσαν επίσης ότι υπάρχει ανάγκη βελτίωσης της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και/ή των όρων απασχόλησης, καθώς και να αντιμετωπιστεί η κακή λειτουργία των αγορών εργασίας και ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, η ανεπαρκής επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα, τα ανεπαρκή κίνητρα προς απασχόληση και ο αποκλεισμός διαφόρων ηλικιακών κατηγοριών.
- Τα περισσότερα κράτη μέλη αναγνωρίζουν επίσης ότι αντιμετωπίζουν προκλήσεις συνδεδεμένες με τη βελτίωση της παραγωγικότητας και τη διευκόλυνση της μετάβασης προς μορφές παραγωγής και εξαγωγών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας. Αυτό συνδέεται με μεγαλύτερες επενδύσεις κεφαλαίου, την εξασφάλιση ενός αποτελεσματικού κανονιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τη βελτίωση της διοικητικής αποτελεσματικότητας, καθώς και υψηλότερο βαθμό ανταγωνισμού.
- Τέλος, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ότι είναι ανάγκη να δοθεί ώθηση στο δυναμικό καινοτομίας και να ενισχυθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο με σκοπό την αύξηση του αναπτυξιακού δυναμικού και τη μείωση των αναντιστοιχιών στην αγορά εργασίας.

Ωστόσο, στο στάδιο αυτό, οι πολιτικές που παρουσιάζονται στα σχέδια των ΕΠΜ δεν καταφέρνουν να δώσουν σαφή απόκριση στις σημαντικές μακροοικονομικές προκλήσεις και στα αναπτυξιακά αδιέξοδα. Οι δράσεις πολιτικής αναφέρονται περισσότερο σε διαύλους μέσω των οποίων μπορούν να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις παρά σε συγκεκριμένα μέτρα. Μολονότι παρασχέθηκαν περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, δεν έχει δοθεί αρκετό βάρος σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που μπορούν να τονώσουν την ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Πολλά σχέδια ΕΠΜ παρέχουν επισκόπηση των προγραμματιζόμενων μέτρων που θα επέτρεπαν στα κράτη μέλη να επιτύχουν τους εθνικούς τους στόχους. Ο κατάλογος των μέτρων, πάντως, περιλαμβάνει σε πολλές περιπτώσεις μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί ή μέτρα που έχουν ήδη προχωρήσει αρκετά. Η προγραμματιζόμενη δράση πολιτικής πολλές φορές παρουσιάζεται σε μάλλον αδρές γραμμές, με λίγες λεπτομέρειες όσον αφορά τον ακριβή χαρακτήρα των μέτρων, το

χρονοδιάγραμμα, τον αναμενόμενο αντίκτυπο, τον κίνδυνο μερικής εφαρμογής ή αποτυχίας, το δημοσιονομικό κόστος και τη χρήση κεφαλαίων από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ. Εξαιρέση αποτελούν τα προγράμματα που παρουσίασαν τα κράτη μέλη που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή, τα οποία παρουσίασαν λεπτομερέστερα μέτρα.

3.2. Συνεργασία για την οριστικοποίηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων

Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην υποβολή των σχεδίων ΕΠΜ και των οριστικών ΕΠΜ μπορεί να χρησιμεύσει για την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών και για εξέταση από ομοτίμους στους κόλπους του Συμβουλίου. Τον Νοέμβριο του 2010, η ΕΑ επανεξέτασε τα στοιχεία περί απασχόλησης των σχεδίων ΕΠΜ και τον Δεκέμβριο, η ΕΟΠ εξέτασε τα μακροοικονομικά στοιχεία σε οριζόντιο πλαίσιο.

Μετά την έγκριση της παρούσας ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης, που παρέχει γενική καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη με σκοπό την οριστικοποίηση των ΕΠΜ τους, η Επιτροπή θα επικοινωνήσει εκ νέου με τα κράτη μέλη σε διμερές πλαίσιο προκειμένου να συζητήσει την οριστικοποίηση των ΕΠΜ τους υπό το πρίσμα της καθοδήγησης αυτής και των ιδιαιτεροτήτων κάθε κράτους μέλους.

Παράλληλα, οι εθνικές διαβουλεύσεις πρέπει να ολοκληρωθούν προκειμένου να εξασφαλιστεί ο ενστερνισμός των ΕΠΜ. Οι διαβουλεύσεις αυτές πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη συμμετοχή, στη φάση της προετοιμασίας, πολιτικών παραγόντων (εθνικά κοινοβούλια, περιφερειακές και τοπικές αρχές) καθώς και κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων μερών. Σε λίγες μόνον περιπτώσεις τα σχέδια ΕΠΜ έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο διαβουλεύσεων σε διάφορα επίπεδα. Ενώ ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναφέρει ότι θα αρχίσουν διαβουλεύσεις προτού οριστικοποιήσουν τα ΕΠΜ τους, τα περισσότερα δεν έχουν δώσει πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία διαβούλευσης.

Το γεγονός ότι δεν έχει δοθεί αρκετή προσοχή σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που μπορούν να τονώσουν την ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα είναι ανησυχητικό. Χωρίς τέτοιες πολιτικές για την τόνωση της ανάπτυξης, οι στρατηγικές εξυγίανσης μπορεί να αποδειχθούν ανέφικτες.

Στόχος είναι τα οριστικά ΕΠΜ να είναι στοχοθετημένα και να τα έχουν ενστερνιστεί τόσο ο πολιτικός κόσμος κάθε κράτους μέλους, όσο και άλλοι παράγοντες σε καθένα από αυτά. Ταυτόχρονα θα πρέπει να πληρούνται κάποια κοινά κριτήρια ώστε να επιτευχθούν συνέργειες και να υπάρξει καλύτερη παρακολούθηση. Συγκεκριμένα, τα οριστικά ΕΠΜ θα πρέπει να παρέχουν:

- εκτιμήσεις όσον αφορά την δυνητική και την πραγματική μεσοπρόθεσμη αύξηση της παραγωγής για μια τετραετία (τουλάχιστον)· τα μακροοικονομικά σενάρια που παρουσιάστηκαν στα προγράμματα για το 2011 πρέπει, συνεπώς, να καλύπτουν την περίοδο έως το 2014·
- φιλόδοξους αλλά ρεαλιστικούς στόχους και για τους πέντε βασικούς στόχους της ΕΕ, μαζί με την προβλεπόμενη πορεία έως το 2020 για την επίτευξη των στόχων, καθώς και ενδιάμεση επανεξέταση το 2014·
- περισσότερες λεπτομέρειες για τα μακροπρόθεσμα μέτρα, πέρα από εκείνα που είναι ήδη υπό προπαρασκευή, περιλαμβανομένου ενός συνεκτικού σχεδίου για την μεταρρύθμιση

των συστημάτων έρευνας και καινοτομίας, με βάση ανάλυση των αρετών και των αδυναμιών κάθε μεμονωμένου κράτους μέλους⁸

- τις δημοσιονομικές συνέπειες των μεταρρυθμίσεων - περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, σαφέστερων ενδείξεων ως προς την πρόοδο σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων ή την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν τα ταμεία αυτά για τη στήριξη επενδύσεων υπέρ της ανάπτυξης·
- μέτρα για την άρση των εμποδίων ανάπτυξης, περιλαμβανομένων λεπτομερειών ως προς το χρονοδιάγραμμα, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τις δημοσιονομικές συνέπειες· τα μέτρα θα πρέπει να αφορούν στοιχεία που αποτελούν κινητήριες δυνάμεις ανάπτυξης ή συνθήκες που πλαισιώνουν την ανάπτυξη και μπορούν να περιλαμβάνουν π.χ. μέτρα στήριξης της εσωτερικής αγοράς, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της ανάπτυξης και διεθνοποίησης ΜΜΕ, των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στις αγορές υπηρεσιών (π.χ. οδηγία για τις υπηρεσίες), της εξάπλωσης της ψηφιακής κοινωνίας και οικονομίας, της βελτίωσης των καταναλωτικών συνθηκών κλπ. · τα οφέλη, ιδίως από πλευράς παραγωγικότητας, τα οποία συνεπάγεται η υιοθέτηση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας είναι πολύ γνωστά και, ως εκ τούτου, σε πολλές περιπτώσεις αξίζει να θεσπιστούν στοχοθετημένα ως προς αυτά μέτρα πολιτικής·
- πληροφορίες όσον αφορά τη συμμετοχή και τις συνεισφορές των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών· στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να γίνεται αναφορά σε προσπάθειες επικοινωνίας για να αποκτήσουν οι ενδιαφερόμενοι και οι πολίτες γνώση των προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, καθώς και σε μηχανισμούς που έχουν συσταθεί στα κράτη μέλη για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για την πρώτη αυτή ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση, διότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» τέθηκε πολύ πρόσφατα σε εφαρμογή. Κατά τους μήνες που ακολούθησαν την θέσπιση της στρατηγικής αυτής και την υιοθέτησή της από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2010, η δράση σε επίπεδο ΕΕ εστιάστηκε στην κατάρτιση του πλαισίου και τη δρομολόγηση των επτά εμβληματικών πρωτοβουλιών. Αντίστοιχα, τα κράτη μέλη έχουν αρχίσει τις πρώτες ενέργειες για να τεθούν σε εφαρμογή τα δικά τους προγράμματα μεταρρυθμίσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τον νεωτεριστικό χαρακτήρα του πρώτου κύκλου εφαρμογής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τα κράτη μέλη υπέβαλαν σχέδια εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων εν αναμονή των οριστικών προγραμμάτων που θα υποβληθούν έως τον Απρίλιο του 2011.

Η θεματική επανεξέταση δείχνει ότι ενώ υπάρχει γενικότερη επίγνωση του επείγοντος χαρακτήρα της δημοσιονομικής εξυγίανσης και της ανάγκης για αποκατάσταση της τάξης στον χρηματοοικονομικό και τραπεζικό τομέα, έχουν γίνει πολύ λιγότερες προσπάθειες για τον προσδιορισμό των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των ανισορροπιών και την επανεκκίνηση της ανάπτυξης και της δημιουργίας απασχόλησης. Αυτό συμβαίνει και στην περίπτωση των προκαταρκτικών εθνικών στόχων που δείχνουν ότι η ΕΕ κινδυνεύει να υπολείπεται των συμφωνηθέντων σε επίπεδο ΕΕ βασικών στόχων. Παρά ταύτα,

⁸ Ως βοήθημα για την ανάλυση αυτή, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν το «εργαλείο αυτοαξιολόγησης» που παρέχεται στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας», COM(2010) 546 (τελικό)

από τα προκαταρκτικά στοιχεία απορρέει ότι οι διαφορές δεν είναι τόσο μεγάλες ώστε να μην μπορούν να καλυφθούν με αποφασιστικές προσπάθειες τα επόμενα έτη. Αυτό που έχει την μεγαλύτερη σημασία τα πρώτα χρόνια είναι να δημιουργηθεί μια δυναμική για την επίτευξη στόχων που είναι πειστικοί για τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως της αφετηρίας του καθενός από αυτά. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί τους επόμενους μήνες στην πρόοδο όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αναλαμβάνοντας δράση σε εθνικό επίπεδο και επισπεύδοντας τα μέτρα που τονώνουν την ανάπτυξη στο πλαίσιο των εμβληματικών πρωτοβουλιών, σύμφωνα με τα βασικά μηνύματα που αποκρυσταλλώνονται από την πρώτη αυτή ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης.

Τα κυριότερα θέματα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θα είναι η διαχείριση της επανόδου σε δημοσιονομική πειθαρχία και μακροοικονομική σταθερότητα, και η παράλληλη εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Με βάση τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τα ΕΠΜ και τα προγράμματα σταθερότητας και/ή σύγκλισης έως τον Ιούνιο του 2011 και θα υποβάλει ολοκληρωμένες ειδικές κατά χώρα συστάσεις στα κράτη μέλη, βασιζόμενη στις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και θα παράσχει καθοδήγηση για τη δημοσιονομική πολιτική βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης⁹. Οι συστάσεις και οι γνώμες του Συμβουλίου για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης θα εκδοθούν από το Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2011. Στη συνέχεια εναπόκειται στην ΕΕ να αναλάβει δράση, και στα κράτη μέλη να μετατρέψουν τις εν λόγω συστάσεις και γνώμες σε συγκεκριμένες αποφάσεις κατά την κατάρτιση των εθνικών τους προϋπολογισμών για το 2012 κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους.

⁹ Σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης (2010/410/ΕΕ) και απόφαση του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (2010/707/ΕΕ), που από κοινού συνιστούν τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Παράρτημα:
Προσωρινοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»¹⁰

Κράτος μέλος	Ποσοστό απασχόλησης (ως %)	E&A ως % του ΑΕΠ	Στόχοι μείωσης εκπομπών αέριων ρύπων (έναντι των επιπέδων του 2005) ¹¹	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Ενεργειακή απόδοση – μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε Μtoe ¹²	Πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης ως %	Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως %	Μείωση της φτώχειας (αριθμός ατόμων) ¹³
AT	77-78%	3,76%	-16%	34%	7,2	9,5%	38% (περιλαμβανομένης της ISCED 4a, που σήμερα είναι περίπου 12%)	235.000
BE	71-74%	2,6-3,0%	-15%	13%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	9,5-10%	46-48%	330.000-380.000
BG	76%	1,5%	20%	16%	3,2	11%	36%	260.000 (500.000)
CY	75-77%	0,5%	-5%	13%	0,46	10%	46%	18.000
CZ	75%	2,70	9%	13%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	5,5%	32%	30.000
DE	75%	3%	-14%	18%	37,7	Λιγότερο από 10%	42% (περιλαμβανομένης της ISCED4, που σήμερα είναι 11,4%)	330.000 (660.000)
DK	78,5%	3%	-20%	30%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Λιγότερο από 10%	40%	22.000

¹⁰ Οι οριστικοί εθνικοί στόχοι θα καθοριστούν στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων τον Απρίλιο του 2011.

¹¹ Οι εθνικοί στόχοι μείωσης των εκπομπών αέριων του θερμοκηπίου που προβλέπονται στην απόφαση 2009/406/ΕΚ («απόφαση επιμερισμού των προσπαθειών») αφορά τις εκπομπές που δεν καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών. Οι εκπομπές που καλύπτονται από το σύστημα αυτό θα μειωθούν κατά 21% έναντι των επιπέδων του 2005. Η αντίστοιχη συνολική μείωση εκπομπών θα είναι -20% έναντι των επιπέδων του 1990.

¹² Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εθνικές προβλέψεις ποικίλλουν επίσης όσον αφορά το έτος βάσει του οποίου υπολογίζονται οι μειώσεις.

¹³ Εκτιμώμενη συμβολή στον στόχο της ΕΕ.

EE	76%	3%	11%	25%	0,49 (μόνον τελική χρήση)	9,5%	40%	49.500
EL	70%	2%	-4%	18%	5,4	10%	32%	450.000
ES	74%	3%	-10%	20%	25,2	15%	44%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ
FI	78%	4%	-16%	38%	4,21	8%	42%	150.000
FR	75%	3%	-14%	23%	43	9,5%	50%	1.600.000 έως το 2015
HU	75%	1,8%	10%	13%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	10%	30,3%	450.000-500.000
IE	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	-20%	16%	2,75	8%	60%	186.000
IT	67-69%	1,53%	-13%	17%	27,9	15-16%	26-27%	2.200.000
LT	72,8%	1,9%	17%	23%	0,74 (μόνον τελική χρήση)	9%	40%	170.000
LU	73%	2,6%	5%	11%	0,19 (μόνον τελική χρήση)	Λιγότερο από 10%	40%	3.000
LV	73%	1,5%	-16%	40%	0,67	13,4%	34-36%	121.000
MT	62,9%	0,67%	14%	10%	0,24	29%	33%	6.560
NL	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	1%	14%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Μείωση του αριθμού των ατόμων σε 25.000 (=μείωση στο 9%)	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ
PL	71%	1,7%	19%	15%	13,6	4,5%	45%	1.500.000-2.000.000
PT	75%	2,7-3,3%	-17%	31%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	10%	40%	200.000
RO	70%	2%	4%	24%	10	11,3%	26,7%	580.000

SE	80%	4%	13%	49%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	10%	40-45%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ
SI	75%	3%	17%	25%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	5,1%	40%	40.000
SK	71-73%	0,9-1,1%	5%	14%	1,08 (μόνον τελική χρήση)	6%	30%	170.000
UK	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	-16%	15%	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Δεν καθορίζεται στόχος στο ΕΠΜ	Υφιστάμενος στόχος όσον αφορά την φτώχεια των παιδιών
Εκτίμηση για το σύνολο της ΕΕ	72,4-72,8%	2,7-2,8%	-20% (σε σχέση με τα επίπεδα του 1990)	20%	Λιγότερο από 10%	10,5%	37,3%	
Βασικός στόχος της ΕΕ	75%	3%	-20% (σε σχέση με τα επίπεδα του 1990)	20%	αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20%	10%	40%	20.000.000

EL

EL